

Versie 2015-07-03

Vexpan Expertteam

vraag: 2015-005

Vraag:

Kentekenregistratie bij betaald parkeren (op straat en in parkeergarages) heeft ook een privacy component in zich. Het onderwerp komt met enige regelmaat in de media en leidt in sommige gevallen tot een (tijdelijke) terugtrekking van parkeerapparatuur of software door gemeenten (o.a. Utrecht).

- a) Zijn er regels, wetten of richtlijnen waar een exploitant of gemeente aan gehouden is?
- b) Wat betekent dit voor de sector: vanaf adviseur en/of leverancier tot aan gebruiker en alles wat er tussen zit?

Antwoord:

- a) Ten aanzien van privacyaspecten geldt dat het juridisch kader met name wordt gevormd door de volgende elementen:
  - Europees verdrag tot de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM). Art. 8 van de EVRM gaat in op het recht op bescherming van de privésfeer (recht op eerbiediging van privé-, familie- en gezinsleven);
  - Het Internationale verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (IVBPR) zoals opgesteld door de Verenigde naties;
  - de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp). Op basis hiervan dient ook een melding te worden gedaan door de partij die de gegevens vastlegt (exploitant/gemeente/beheerder) bij het College voor Bescherming van Persoonsgegevens (CBP). Het CBP heeft de richtsnoeren geformuleerd ten aanzien van het borgen van de privacy van ingevoerde gegevens. Om de privacy op een goede wijze te borgen en het proces hiervan op de juiste wijze te beschrijven wordt steeds vaker door betrokken partijen (gemeente/beheerder e.d.) een privacyreglement opgesteld waarin wordt beschreven wat het toepassingsbereik is van het betreffende reglement en wat het doel is van de registratie en bewerking van persoonsgegevens. Vervolgens wordt uiteengezet hoe om wordt gegaan met bewaartermijnen van de persoonsgegevens, op welke wijze invulling wordt gegeven aan beheer en beveiliging van de gegevens, wat de rechten zijn van betrokkenen en op welke manier een zorgvuldige klachtenafhandeling wordt geborgd;
  - Archiefwet. Deze wet stelt eisen aan de wijze waarop overheidsorganisaties om dienen te gaan met de vorming van archief en het beheer daarvan. Voor marktpartijen kan deze wet relevant zijn op het moment dat zij werkzaamheden uitvoeren in opdracht van een gemeente (bijvoorbeeld handhaving van het fiscaal parkeren);
  - Voor gemeenten geldt aanvullend dat op de bovenstaande, indien informatie wordt opgeslagen en/of gekoppeld aan NAW-gegevens/gegevens uit de Basis Registratie Personen (BRP voorheen GBA) en RDW-bestanden, de informatiebeveiliging moet worden voldaan aan de BIG (Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten).
- b) De digitalisering op het gebied van parkeren waarvan kentekenregistratie een van de voor het publiek meer zichtbare gevolgen is staat in feite nog in de kinderschoenen. Nu gaat het nog om kentekeninvoer om een bijdrage te leveren aan een efficiënte afwikkeling van een betaalproces. Op de (middel)langere termijn gaat

het om het via datawarehouses gebruiken van big parkeerdata voor betere benutting van parkeercapaciteit, het optimaliseren van het verkeersmanagement, en mogelijk verblijfsheffing.

Draagvlak

Of uiteindelijk het maximale uit deze digitaliseringstrend wordt gehaald zal in sterke mate afhangen van draagvlak. In de eerste plaats draagvlak vanuit de parkeerder en in navolging daarvan de politiek. Het overgrote deel van de parkeerders omarmt - weliswaar niet allemaal in hetzelfde tempo - de ontwikkelingen zoals die zijn ingezet.

In sommige steden komt nu al meer dan 50% van de opbrengsten uit het kort parkeren binnen via de belparkeerproviders en in steden waar kentekeninvoer op de parkeerautomaten mogelijk dan wel verplicht is, voert de overgrote meerderheid het kenteken correct in.

Dat parkeerders dit doen heeft te maken met het feit dat de voordelen van de nieuwe technieken worden herkend en dat de parkeerder hiervan meeprofiteert. De voordelen moeten dus niet alleen toevallen aan de exploitant of de gemeente als de inner van parkeerbelasting maar ook aan de parkeerder.

Onrechtmatig is het vragen om een kenteken bij een parkeertransactie in ieder geval niet.

In juridisch procedures zoals deze tot op heden zijn gevoerd, valt uit de gerechtelijke afspraken af te leiden dat de rechter dit kennelijk beschouwt als een gerechtvaardigde vraag om een parkeertransactie af te ronden en te komen tot een efficiënte controle op het daadwerkelijk voldoen van de financiële vergoeding die tegenover het gebruik van de parkeerplaats staat.

De juridische strijd over dit onderwerp zal voorlopig nog wel doorgaan en zal uiteindelijk worden beslecht bij de Hoge Raad of bij het Hof van Justitie van de Europese Unie. Er zal zeker nog de nodige tijd over heen gaan voordat een eventuele procedure daar wordt behandeld. In de tussentijd heeft de parkeersector de mogelijkheid om middels zelfregulering een bijdrage te leveren in het borgen van privacy in relatie tot de digitalisering binnen het vakgebied.

Vertrouwen

Het spreekwoord "het vertrouwen komt te voet en gaat te paard" gaat zeker op voor de digitalisering op het gebied van parkeren. Op het moment dat de sector het in vertrouwen door de parkeerder verstrekte kenteken gaat gebruiken voor doelen waarvoor deze niet was bestemd en de voordelen van digitalisering vooral de kant van de sector op gaan vallen en niet meer ten goede komen aan de parkeerder dan kan de huidige situatie snel kantelen. Voorbeelden hiervan zijn het voor langere tijd opslaan van de parkeertransacties door partijen waardoor het bijvoorbeeld voor de belastingdienst mogelijk is om de gegevens op te vragen hiermee controles uit te voeren op het gebruik van leaseauto's. Andere mogelijke voorbeelden zijn het zonder toestemming van de parkeerder aanwenden van gegevens voor commerciële doeleinden.

Veilig en verantwoord

De sector neemt op dit moment al wel maatregelen om op een veilige en verantwoorde wijze om te gaan met het onderwerp digitalisering en maatregelen.

Het zijn vooral de gemeenten die op dit moment reglementen opstellen met betrekking tot de wijze (transparant en gestructureerd) waarop het registeren van parkeerrechten en het koppelen van deze informatie met andere gegevensbronnen, zoals NPR, RDW en BRP, dient te verlopen. Zodoende beogen deze gemeenten wel gedigitaliseerde parkeerrechten en kentekeninvoer toe te passen terwijl gelijktijdig de privacy van de parkeerder wordt geborgd.

Ook in hun rol als aanbestedende dienst stellen gemeenten steeds vaker in hun aanbestedingsdocumenten eisen op het gebied van privacy aan leveranciers van onstreef en offstreef parkeerapparatuur en ICT-systemen en aan parkeerdienstverleners die worden gecontracteerd om namens de gemeente uitvoering te geven aan de parkeerhandhaving en vergunningsaangifte.

Daarbij gaat het meestal om eisen als het werken met een privacyreglement dat aansluit bij dat van de betreffende gemeente, het instellen van een klachtenregeling en het vastleggen van het eigendom van de data dat wordt gebruikt binnen de digitale parkeerketen. Nieuw is de eis om ook een klokkenluidersregeling in te stellen zodat eventueel misbruik van gegevens door betrokken medewerkers ook kan worden gemeld. Van een integrale en uniforme regeling voor het borgen van privacy die door de parkeersektor is ontworpen en wordt gedragen is echter nog geen sprake.